

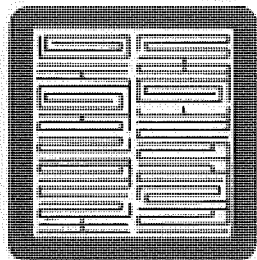
KELETKUTATÁS

Kiadja a Kőrösi Csoma Társaság — Megjelenik évente kétszer
1991. ősz

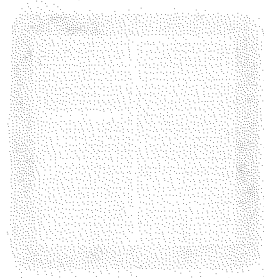
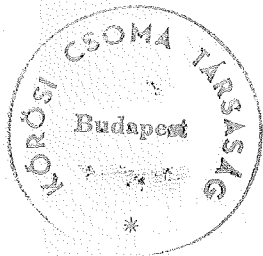
Szerkeszti

KAKUK ZSUZSA

BETHLENFALVY GÉZA, DÁVID GÉZA,
ECSEDY ILDIKÓ ÉS FODOR PÁL
közreműködésével

BUDAPEST

BUDAPEST

Iványi Tamás

Goldziher Ignác

(1850 június 22. - 1921 november 13.)

Tisztelt Társaság! Mai ülésünkön Goldziher Ignác halálának 70. évfordulójára emlékezünk. A nagy magyar orientalista, aki az európai iszlámkutatások és a modern arabisztikai stúdiumok egyik megteremtője és mindmáig egyik legnagyobb alakjának számít, már életében szinte minden létező magyar és külföldi tudományos elismerést megkapott, a halála óta eltelt hetven esztendőben pedig az minősíti legjobban, hogy művei elevenen élnek a kutatók számára, könyveit nem kell leporolni a könyvtárakban, s mindennapi használatukat újabb és újabb reprint kiadások, valamint teljesen új fordítások könnyítik meg. Goldziher Ignác az arabisztika és az egyetemes tudományosság élő klasszikusa, akit az arab országok kutatói is mindig elfogadtak és méltányoltak - s ez, tekintve az európai orientalistákat övező gyanakvást, nem kis dolog.

Goldziher Ignác, bár már 22 évesen egyetemi magántanár, az események szerencsétlen összejárásán folytán elsősorban akadémiai elismerésben részesült: 1876-ban a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, míg 1892-ben rendes tag lett. Egyetemi tanári kinevezéshez s ezzel egyetemi álláshoz csak 1904-ben jutott, addig harminc éven át a pesti Izraelita Hitközség titkáráként dolgozott. 1905-től egészen 1919-g, lemondásáig, töltötte be az MTA I. Osztályának elnöki tisztjét. A legnagyobb nemzetközi elismerés 1889-ben érte, amikor a stockholmi nemzetközi orientalista kongresszuson II. Oszkár svéd király nyújtotta át neki és Theodor Nöldekének a kongresszus aranyérmét.

Talán legjelentősebb munkája, a *Muhammedanische Studien* két kötetete, s benne a muszlim hagyományok (*hadīth*) máig is alapvető és hiteles fejlődéstörténetével, már valamivel több mint egy évszázada jelent meg. Goldziher nagyságát és jelentőségét azonban épp az mutatja meg legjobban, hogy bibliográfiája nem zárult le, halála után három és fél évtizeddel új fejezetet kellett nyitni benne, és ez igen csak ritka a nemzetközi tudományos világban.

Talán a kívülállók számára is legjobban az 1956 és 1971 között megjelent legfontosabb új Goldziher kiadványok listája érzékelteti szerzőjük tudományos nagyságát és jelentőségét:

1956: *Streitschrift des Ġazālī gegen die Bāṭinijja Sekte* (Leiden)

1958: *Le Dogme et la Loi de l'Islam* (Párizs, új fordítás)

1960-tól kezdve folyamatosan jelenik meg az *Encyclopaedia of Islam* II. kiadása, amelyben számos szócikkét újra közreadják, melyeket még a fél évszázaddal korábbi I. kiadásba írt.

1961: *Muhammedanische Studien I-II.* (Leiden)

1962: *Études islamologiques* (Párizs, új fordítások)

-
- 1963: *The Spanish Arabs and the Islam* (London, új fordítás)
1966: *A Short History of Classical Arabic Literature*
(Hildesheim, új fordítás magyarból)
1967: *Muslim Studies I.* (London, új fordítás)
Die Zāhiriten (Hildesheim)
Mythology Among the Hebrews and Its Historical Development
(New York, új fordítás)
1967-73: *Gesammelte Schriften I-VI.* (Hildesheim, összes cikke)
1970: *Die Richtungen der islamischen Koranauslegung* (Leiden)
1971: *Muslim Studies II.* (London, új fordítás)
The Zāhiris (Leiden, új fordítás).

Goldziher Ignác ifjúkori képe